

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
79 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2019

Наукове видання

Збірник тез доповідей 79 наукової конференції викладачів академії
16 – 19 квітня 2019 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 9 від 02.04.2019 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова

Єгоров Б.В., д.т.н., професор

Заступник голови

Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Амбарцумянц Р.В., д-р техн. наук, професор

Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор

Бурдо О.Г., д.т.н., професор

Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор

Гапонюк О.І., д.т.н., професор

Жигунов Д.О., д.т.н., доцент

Іоргачова К.Г., д.т.н., професор

Капрельянц Л.В., д.т.н., професор

Коваленко О.О., д.т.н., ст.н.с.

Косой Б.В., д.т.н., професор

Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор

Мардар М.Р., д.т.н., професор

Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор

Осипова Л.А., д-р техн. наук, доцент

Павлов О.І., д.е.н., професор

Плотніков В.М., д-р техн. наук, доцент

Станкевич Г.М., д.т.н., професор,

Савенко І.І., д.е.н., професор,

Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор

Ткаченко Н.А., д.т.н., професор,

Ткаченко О.Б., д.т.н., професор

Хобін В.А., д.т.н., професор,

Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор

Черно Н.К., д.т.н., професор

Важливою складовою ефективного навчання є запам'ятовування. Головною умовою ефективного запам'ятовування є дотримання певних правил. Зокрема, запам'ятовувати треба в доброму настрої та на «свіжу голову», коли ще не настала втома. Під час запам'ятовування не треба чергувати матеріал, близький за змістом і формою. Слід обробляти інформацію, порівнюючи різні дані, спираючись на асоціації (сміслові й структурні), виокремлюючи смислові сигнали («вузлики на пам'ять»). Потрібно творчо застосовувати мнемотехнічні прийоми, штучно наділяючи інформативний матеріал смисловими зв'язками, змістом, значенням, залучаючи різні види пам'яті. Є певні фактори, які впливають на результативність запам'ятовування. По-перше, вони де в чому збігаються з чинниками ефективного заучування, по-друге, підкоряються загальним законам пам'яті. Також дієвим є використання на заняттях право- та лівопівкульного підходів, техніки порівняння (знаходити загальне та відмінне у чомусь).

Мнемонічні прийоми побудовані на утворенні асоціативних зв'язків між елементами ряду, що запам'ятовується та опорного ряду. Як опорний ряд можна використовувати добре знайомі об'єкти та зорові образи, слова, які упорядковані у певну фразу. Метод асоціативного запам'ятовування – один із мнемонічних прийомів, де матеріал, що запам'ятовується можна асоціювати з подіями, які добре зберігаються у пам'яті. Кращому запам'ятовуванню сприяють ірраціональні, нелогічні асоціації.

Отже, з метою оптимізації сприйняття навчальної інформації слушним вважаємо враховувати психофізіологічні особливості студентів (провідну репрезентативну систему) та відповідно до цього укладати та організовувати навчальний матеріал. Для ефективного запам'ятовування варто використовувати мнемонічні техніки та прийоми, що вмикають асоціативне сприйняття студентів.

ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНЦІЙ СТУДЕНТІВ ЗВО З ОРГАНІЗАЦІЇ І ПРОВЕДЕННЯ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ

**Сергєєва Т.П., зав. каф., Кананихіна О.М., канд. техн. наук, доцент
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

Постановка проблеми та її актуальність. Формування компетенцій студентів з організації і проведення рухової активності є запорукою підвищення ефективності фізичного виховання у закладах вищої освіти України. Компетентнісний підхід дає змогу реалізувати особистісно орієнтовану модель освіти, яка актуалізується в умовах глобалізації, прискорення змін, посилення конкурентності та підвищення мобільності в сучасному суспільстві.

На сучасному етапі у вітчизняній освіті відбуваються суттєві зміни, пов'язані із залученням України до загальносвітових процесів суспільно-культурного розвитку. Але, як і всяка інша країна, Україна має свої особливості і відмінності, які не завжди дозволяють копіювати зарубіжний досвід, зокрема це стосується фізичного виховання. Дійсно, у зарубіжних університетах відсутній предмет «Фізичне виховання» і студенти самі на власний розсуд вирішують займатись їм руховою активністю чи ні, при тій умові, що їх чекають після занять десятки інструкторів у прекрасно оснащених залах, що відсутнє у наших ЗВО, по друге, їх здоров'я має значно кращий рівень ніж у молоді України, по третє, зарубіжні студенти і фахівці на виробництві мають значні бонуси, які спонукають їх до цих занять, але відсоток тих, що займаються, коливається в межах від 7 % до 30 %.

Метою дослідження є визначення компетентностей, їх компонент, критеріїв і показників, що складають результат неформальної фізкультурної освіти, яка надається в межах дисципліни «Фізичне виховання» у закладах вищої освіти не фізкультурного профілю.

Виклад основного матеріалу. Аналіз наукових джерел дослідження та досвід дозволили виділити компетенції, які повинні надбати студенти під час навчання у ЗВО не фізкультурного профілю: 1) здатність використовувати різні види та форми активності для підвищення фізичної підготовленості, активного відпочинку, ведення здорового способу життя, покращення здоров'я людини; 2) здатність до застосування надбаних знань щодо закономірностей та особливостей використання рухової активності для формування здоров'я на практиці; 3) здатність самостійно виконувати навантаження з метою корекції фізичного стану, підготовленості та здоров'я.

Для практичного втілення компетентностей в освітній процес студентів ОНАХТ, ми розробили відповідні компоненти, критерії та показники, що представлені в таблиці 1.

Таблиця 1 – Компоненти, критерії та показники оцінювання компетентностей щодо рухової активності студентів ОНАХТ

Компоненти	Критерії	Показники
Мотиваційний компонент	Позитивне ставлення до рухової активності	Рівень інтересу до рухової активності
	Розуміння необхідності самостійних занять руховою активністю для збереження здоров'я	Ступінь усвідомлення ролі самостійних занять для збереження здоров'я
Особистісно-орієнтаційний компонент	Знання закономірностей та особливостей використання рухової активності для формування власного здоров'я	Рівень сформованості обізнаності про особливості використання рухової активності
	Знання та уміння визначити величину навантаження як окремого заняття, так і протягом тижня, місяця, та його вплив на організм людини в залежності від віку, стану фізичної підготовленості та здоров'я	Рівень сформованості якості умінь з планування та проведення занять руховою активністю
Діяльнісно-практичний компонент	Здатність до самоорганізації та практичного втілення даної рухової активності	Рівень сформованості практичних навичок самокерування руховою активністю
	Уміння оцінювати власний рівень фізичної підготовленості та здоров'я	Рівень сформованості умінь оцінювати власний рівень підготовленості та здоров'я
	Вміння побудувати самостійне заняття, розподілити в ньому черговість вправ, їх обсяг та інтенсивність	Рівень сформованості умінь оцінювати відповідність обраних засобів завданням, що виникають у процесі занять руховою активністю

Відповідно до визначених компонентів та критеріїв проведено дискретне розбиття показників на чотири складові відповідно до визначених рівнів.

Першим показником **мотиваційного компоненту** є рівень сформованості обізнаності про особливості використання рухової активності для формування власного здоров'я, який можна диференціювати за чотирма рівнями:

Низький рівень – студент не виявляє особливої зацікавленості у питаннях про закономірності використання рухової активності для формування власного здоров'я.

Достатній рівень – студент у межах практичних занять з фізичного виховання, виконує додаткові завдання, що запропоновані викладачем для підвищення рівня обізнаності закономірностей рухової активності.

Середній рівень – студент бере участь у різноманітних заходах педагогічного спрямування та змаганнях, є членом факультетських збірних команд.

Високий рівень – студент самостійно визначає актуальні питання підвищення власної рухової активності та технічної майстерності і здійснює пошук оптимальних шляхів її розвитку, бере участь у різноманітних змаганнях, захищає честь як факультету, так і академії.

Другим показником є рівень сформованості умінь з планування та проведення занять руховою активністю:

— низький рівень – нейтральне (або навіть негативне) ставлення до організації рухової активності;

— достатній рівень – студент приймає організацію рухової активності, як один з аспектів підтримки власного здоров'я;

— середній рівень – студент бере участь у різноманітних заходах фізкультурного спрямування, виконує вказівки викладача з підвищення власного рівня функціональної підготовки;

— високий рівень – студент самостійно визначає актуальні питання підвищення власної обізнаності.

Другий компонент визначений як **особистісно-орієнтаційний**. Рівень сформованості обізнаності про особливості використання рухової активності для формування власного здоров'я: *низький рівень* – студент лише відтворює інформацію про мету та завдання до організації рухової активності; *достатній рівень* – студент володіє базовими поняттями щодо особливостей та умов діяльності з організації рухової активності; *середній рівень* – студент володіє базовими поняттями вимог до організації рухової активності; *високий рівень* – студент чітко уявляє специфіку діяльності людини з вищою освітою – майбутнього керівника тієї чи іншої ділянки виробництва до організації як власної рухової активності так і своїх підлеглих.

Наступним показником **особистісно-орієнтаційного** компоненту є рівень сформованості якості умінь з планування та проведення занять руховою активністю: *низький рівень* – студент має епізодичні знання та окремі вміння з планування та проведення занять руховою активністю; *достатній рівень* – студент володіє стандартними прийомами планування та проведення занять руховою активністю; *середній рівень* – студент має вміння визначати величину навантаження як окремого заняття, так і протягом тижня, місяця та при плануванні та проведенні враховує власні індивідуальні особливості; *високий рівень* – студент має якісні знання та вміння визначити величину навантаження як окремого заняття, так і протягом тижня, місяця на основі пошуку нових для нього методичних прийомів із застосуванням нових знань і умінь.

Третя група показників оцінювання фізкультурних компетентностей об'єднана у межах **діяльнісно-практичного** компоненту, першим з яких є рівень сформованої практичних навичок самокерування руховою активністю: *низький рівень* – під час виконання індивідуальних завдань самокерування руховою активністю студент суворо дотримується завчених прийомів без врахування власних індивідуальних особливостей; *достатній рівень* – студент під час виконання індивідуальних завдань самокерування руховою активністю дотримується розробленого плану діяльності, підсилюючи увагу на певних індивідуальних особливостях; *середній рівень* – студент при виконанні індивідуальних завдань актуалізує окремі заплановані аспекти власної діяльності чи відмовляється від їх виконання з урахуванням досягнення оптимальної мети оздоровчого заходу; *високий рівень* – студент при виконанні індивідуальних завдань обирає ті, що у даних умовах дадуть оптимальний результат, і відмовляється від використання запланованих заходів, що з урахуванням індивідуального функціонального стану стали малоефективними.

Другим показником **діяльнісно-практичного** компоненту є рівень сформованості вміння оцінювати власний рівень фізичної підготовленості та здоров'я: *низький рівень* – вміння оцінювати власний рівень фізичної підготовленості та здоров'я здійснюється студентом спонтанно; *достатній рівень* – студент здійснює оцінку власного рівня фізичної підготовленості і здоров'я та суворо дотримується завчених прийомів, у разі необхідності

здійснює певне коригування з урахування виникнення нових обставин з метою наближення до встановленого алгоритму оцінювання; *середній рівень* – студент грамотно здійснює оцінку фізичної підготовленості, вносить необхідні корективи під час виконання алгоритму оцінювання, по завершенню проводить аналіз виконаної роботи; *високий рівень* – студент розробляє оптимальний алгоритм оцінювання, передбачає досягнення декількох варіантів оцінювання у залежності від одержання неоднозначних показників функціонального стану, вносить необхідні корективи під час процедури тестування.

Третім показником **діяльнісно-практичного компоненту** є рівень сформованості умінь оцінювач відповідність обраних засобів завданням, що виникають у процесі занять руховою активністю: *низький рівень* – уміння побудувати самостійне заняття, розподілити в ньому черговість вправ, їх обсяг та інтенсивність; *достатній рівень* – студент складає план самостійного заняття та суворо дотримується завчених правил; *середній рівень* – студент грамотно здійснює планування самостійного заняття, вносить необхідні корективи під час його виконання, по завершенню проводить аналіз виконаних навантажень; *високий рівень* – студент розробляє оптимальний план заняття, грамотно передбачає черговість вправ, їх обсяг та інтенсивність, а по завершенню роботи здійснює пошук оптимальних навантажень на майбутнє.

Висновки. 1. Аналіз наукових джерел, дослідження та досвід дозволили виділити такі компетенції організації та проведення рухової активності, які повинні надбати студенти під час навчання в ЗВО не фізкультурного профілю:

а) здатність використовувати різні види та форми рухової активності для підвищення фізичної підготовленості, активного відпочинку, ведення здорового способу життя;

б) здатність до застосування надбаних знань щодо закономірностей та особливостей використання рухової активності для формування здоров'я на практиці;

в) здатність самостійно виконувати фізичні навантаження з метою корекції фізичного стану, підготовленості, здоров'я.

2. Результатами навчання з урахуванням представлених компетентностей мають бути визнані знання, практичні навички студентів, а саме:

а) знання закономірностей та особливостей використання рухової активності для формування здоров'я;

б) уміння та практичні навички виконувати певні комплекси вправ та рухових дій у тому чи іншому виді рухової активності (спорту);

в) вміння побудувати самостійне заняття, розподілити черговість вправ, їх обсяг;

г) практичні навички виконувати самоконтроль за власним здоров'ям.

3. Рівень сформованості компетентностей студентів до рухової активності дозволить визначити оптимальність проведення фізичного виховання у ЗВО.

ГОТОВНІСТЬ СТУДЕНТІВ ДО ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ ТА ТЕХНОЛОГІЯ КЕРУВАННЯ ЗДОРОВИМ СПОСОБОМ ЖИТТЯ

**Волкова Т.В., ст. викладач, Гончарук Р.С., ст. викладач
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

Актуальність. На сьогодні здоровий спосіб життя студентів визначає їх професійне довголіття, а також високий рівень здоров'я у цілому. Високий рівень здоров'я студентів ЗВО характеризується низькою захворюваністю та гарним станом функціональних систем організму. Сучасні умови навчальної діяльності у ЗВО висувають високі вимоги до стану здоров'я студентів. Студенти, вступаючи до самостійного життя, зазнають великі навчальні і психологічні навантаження. Все це негативно впливає на фізичний і функціональний стан

ЗАДУНАЙСЬКА ОПЕРАЦІЯ ВІЙСЬК РСЧА У ЧЕРВНІ-ЛИПНІ 1941 РОКУ	
Шишко О.Г.	400
АКСІОЛОГІЧНО-НОРМАТИВНИЙ ЕКСПЕРТНИЙ АНАЛІЗ НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ СТРАТЕГІЙ	
Лар'яновський І.С.	402
ДО ПРОБЛЕМИ ФІЛОСОФСЬКОГО ОСМИСЛЕННЯ СМЕРТІ	
Пурцхванідзе О.В.	403
ПРО ПЕРСПЕКТИВИ ІНЖЕНЕРІЇ	
Шевченко Г.А., Мельник Ю.М.	404
АКТУАЛЬНІСТЬ І ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	
Орлова В.О.	406
ІНФОРМАЦІЙНИЙ СПОСІБ ЖИТТЯ ЛЮДИНИ В ХХІ СТОЛІТТІ	
Мамроцька О.А.	407
МОБІЛІЗАЦІЙНА ПОЛІТИЧНА СИСТЕМА ЯК ВІДПОВІДЬ НА ЕКСТРАОРДИНАРНІ ВИКЛИКИ	
Дмитрашко С.А.	409
МОРАЛЬНІСТНА СКЛАДОВА ПРОЦЕСУ САМОІДЕНТИФІКАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ	
Стояно О.О.	411
ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ САМООСВІТИ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ АКТИВНОГО РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	
Черняк Г.А.	413
МОБІНГ В ТРУДОВИХ ВІДНОСИНАХ	
Осадча І.А.	415
МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ	
Віват Г.І., Філіпенко О.І., Гриньків О.В.	417
КУЛЬТУРА НАУКОВОГО МОВЛЕННЯ ЯК ПРЕДМЕТ ВИВЧЕННЯ	
Машарова Я.В., Казарян Т.Г., Шевчук О.В.	418
ДЕРЖАВА ТА МОВА В КОНТЕКСТІ ПРОЦЕСІВ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ	
Лупол А.В.	419
ПРИЙОМИ ОПТИМІЗАЦІЇ СПРИЙНЯТТЯ ТА ЗАПАМ'ЯТОВУВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ІНФОРМАЦІЇ	
Южакова О.І., Лакомська І.В.	420
ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ ЗВО З ОРГАНІЗАЦІЇ І ПРОВЕДЕННЯ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ	
Сергєєва Т.П., Кананихіна О.М.	422
ГОТОВНІСТЬ СТУДЕНТІВ ДО ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ ПОВЕДІНКИ ТА ТЕХНОЛОГІЯ КЕРУВАННЯ ЗДОРОВИМ СПОСОБОМ ЖИТТЯ	
Волкова Т.В., Гончарук Р.С.	425
ЗАХОЧЕННЯ СТУДЕНТІВ ДО ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ ШЛЯХОМ ВИКОРИСТАННЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ СИСТЕМИ ТАБАТА	
Халайджі С.В., Павлова Н.В.	427
ХАРЧУВАННЯ, ЯК ОДИН З ГОЛОВНИХ ЧИННИКІВ ВПЛИВУ НА СПОРТИВНЕ ЖИТТЯ СТУДЕНТІВ- СПОРТСМЕНІВ	
Захлевська Т.В., Лаговська Н.Г.	429
ВПЛИВ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ НА ПРАЦЕЗДАТНІСТЬ СТУДЕНТІВ	
Павлюк О.В., Болтоматіс Д.В.	431
РОЛЬ ОЗДОРОВЧОЇ ГІМНАСТИКИ В СИСТЕМІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ ЗВО	
Цапенко Л.М., Яготін Р.С.	433